

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu-Septembrie al anului 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Poste Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Iunie 1887, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 3 Iuliu.

Indignațiune mare a stîrnit în inimile noastre suspiciunile cele necrutătoare și persecuțiunile sistematice și nemeritate, la cari a fost espusă biserica noastră din partea potestății statului unguresc, ear ingerințele organelor administrative în agențele interne a le scoalelor noastre ne au pus pe gînduri.

Ne am întrebat de multe ori, că oare cu drept este ca numai noi, confesiunea gr. orientală să fim calul de bătaie, pe care au să călărească toți, sau că doar tocmai noi am fi meritat o crutare deosebită, de oare-ce în timpii din urmă nu puțin reserve ne am impus și nu puțin am sacrificat chiar din convingerile noastre, numai și numai să fie pace. La aceasta întrebare nu ne am putut da un răspuns mai nimerit decât acela, pe care ni-l dictează impregiurările și ni-l dictează chiar fatala și excepțională stare de aji.

La o mulțime de persecuțiuni portăm vina în parte și noi. Eată de ce?

Avem multe comune parochiale, unde preoții nostri nu sunt destul de prudenți și nu au destul tact în convenirile lor cu străinii. Clerul altor confesiuni încă și va avea convingerile sale, dar acelea nu le leagă de limba clopotului celui mare. Mulți preoți de ai noștri nu urmează așa.

Dacă preoții noștri ar învăța prudență în ținuta lor dela preoții de alte confesiuni, de sigur că organele statului nu ar da năvală formală asupra scoalelor noastre, nu ar ride, când cimiteriul bisericeii stă deschis; cine ar ajuta mult, foarte mult în realizarea multor lucruri de tot folositoare pentru biserică. Unde preotul e cu minte și cu reserve, pre-venitor, scie câștiga odoare și vestminte bisericesci chiar dela atari oameni, cari sunt de altă naționalitate și de alte convingeri politice. Dacă însă se bate în pept și strigă, că el e de cutare convingere politică, se espune la persecuțiuni nu numai el și familia lui, ci espune și biserica la pericol și amenințări, de unde urmează mai departe ajiări între popor contra preotului, contra învățătorului, contra ridicării salariului, și așa nici învățătorul, nici preotul nu au câștigat nimica prin netațul lor, dar de perdat au perdat și ei și a suferit și suferă și cauza.

Acestor lucruri trebuie pus capăt și preoții noștri înțeleptesce vor lucra, dacă nu vor contribui la înăsprirea relațiilor între ei și între organele statului, pentru că altfel goanele și persecuțiunile nu vor mai avea capăt.

Asupra lor merg rapoarte, cari de cari mai nefavorabile la ministeriu și apoi atât cel de culte cât și cel de interne acelor rapoarte sunt prea dispuși a le da creșediment și astfel se susține, că românii greco-orientali sunt cei mai neîmpăcați dușmani ai statului unguresc și al ideii de stat maghiar.

Ca aceste faime să se susțină cu mai mare svon, apoi se înțelege, că se află și între frații noștri de un sânge, cari de bunăvoie, sau pentru că li se ren-tează nu întârzie a face servițiul de spioni.

Nu va ține un preot de ai noștri o cuvîntare la un om bătrîn, care poate a avut și el vr'o chemare în dîile lui, să nu fie șoptită în formă de denunțare solgăbirăului sau vice-comitelui. Tot lucruri aceste, de cari ar trebui să se îngreșeze oamenii de caracter.

Am mai dis de multe ori, că de tot slabe ar trebui să fie temelile statului unguresc, când aceste s'ar putea clătina de vorbele unui om necăjit și amărit, — dar așa e sistemul de spionaj și oameni mai naivi ca mulți unguri în privința aceasta, nu găsesc pe fața pămîntului. Spunei, că un preot sau un ampoiă este „jó hazafi” și apoi pre acela l va grămădi cu laude, cu lingușiri, fie el cel mai slab ampoiă și earăși spunei, că cutare și cutare e român mare și vorbește în casă românește, apoi se se țină bietul om la șicane, fie el cel mai prompt, cel mai valoros și isteț om pe lume.

De aceea dacă ampoiății și-au pus și-și pun lăcat la gură și se uită în lături când și deschid buzele, oare de ce să nu urmeze și preoții noștri așa față de aceia, pre cari nu-i pot convinge și înaintea că- rora, dacă și deschid inima, numai necaz și suferințe și pot cauza, ear folos ba. Cumcă statul unguresc folosit va fi pe calea aceasta, — e o altă întrebare, — dar astădi acesta este sistemul.

Dacă statului îi convine mai bine de oamenii cei prefăcuți decât de cei sinceri, de ce să nu-i facem noi plăcerea aceasta respective organelor statului, cel puțin acestia să nu mai viseze tot dacoromâni și să vadă de alte trebi mai înțetoare și mai de ispravă.

Ori ce om cu minte va vedea, că sub impregiurările actuale a fi sincer, însemnează a-ți pune capul, apoi bietul Talleyrand de ce se nu aibă și el odată drept, că omului i-s'a dat limba ca să vorbească, pentru de a și ascunde cugetele. Nu e lucrul moral această procedură, dar ce e moral aji în statul unguresc ori în a lui Bismarck, unde oamenii umblă, cum se se păcălească și înșele unul pe altul, cum se tragă foloase cel tare dela cel slab, cel avut dela cel sîrac?

De ce noi cei mai slabi să nu întorcem foia și să tragem și noi vr'odată foloase dela cei puternici, cari și așa ne exploatează destul în favorul lor și în detrimentul nostru!

Remâne deci ca noi să ne înmulțim grijile și să ne adăugem la cupa suferințelor noastre, și aceasta o vom ajunge numai avînd tact și fiind cu reserve. Așa fac alții — și noi încă nu vom lucra mai înțeleptesce, decât dacă le vom urma. Este o scoală cam rea aceasta, care e silită lumea nouă să o învețe, ea nu e în interesul statului unguresc, nu e nici chiar în favorul moralității publice, dar e reclamată de impregiurări și când aceste se vor schimba, atunci au să se schimbe și oamenii.

Cunoascem o mulțime de români încăpăținați, cari au plătit scump preț pentru convingerile lor politice, cunoascem destul, cari și-au nefericit familiile și numai după ce au vîdut abisul, în care i-a aruncat neprudența lor, și au venit în fire, dar era greu de reparat.

Perderile, cari le au suferit românii din șirurile lor sunt mari și nu datează de aji de eri, ci ele datează mai cu seamă în Transilvania de după timpul reformatiunii încoace.

Nu numai ampoiăți, ci episcopi și metropoliți au trebuit să suferă din cauza spionajului și a oamenilor plătiți ca să li înegrească, și e bine să învețe omul din pățania altora, ear nu din a lui proprie.

Cunoascem cu mult prea bine dispozițiunile ce le iau maghiarii în genere în contra oricărui român

FOIȚA.

Dr. Silvestru Morariu Andrieviciu.

(Urmare.)

Am amintit, că I. P. S. Sa s'a născut în anul 1818, că în 1786 Bucovina fu aneșată la Galiția și că autonomia și-o capetă definitiv în anul 1849. Marele Archiereu și-a făcut dară studiile într'un timp, când — precum dice autorul articolului citat din „Convorbiri literare” — „nici cruntele și necurmatele răsboaie întemplate pe acest pămînt (Bucovina), nici incursiunile barbare ale tătarilor, nici năvălirile oardelor turbate ale turcilor n'au adus mai multă stricăciune naționalității române din Bucovina, decât aceasta împreunare nenaturală cu Galiția; căci în acest timp fatal o parte a Bucovinei și perdu fața sa cea drept românească, în acest timp începu slavizarea imensă a poporului românesc, în acest timp s'a incubat în astă țeară un rău, ale cărui consecințe funeste se simțesc și astădi, și în casul cel mai favorabil se vor simți încă mult timp.”

„Funcționarii superiori galițieni favorisără numirea ampoiăților poloni și altor străini în țară, așa că cele mai multe posturi se ocupară cu persoane din Galiția. Acestea însă nu cunoșeau altă

limbă decât cea polonă și ruteană, și puțin cea germană. Pertractările cu poporul trebuiau deci să fie în limba polonă sau ruteană. Poporul din început nu înțelegea acestea limbi și trebuia să se esplice prin dragomani, dar încurgînd neînterupt streini din Galiția s'au deprins cu limba lor, în care apoi se înțelese și cu ocărmuitorii sei. Astfel începu cărmuirea a rusifica poporul de pre la sate. Dar clasa boerilor și a mazălilor nu pot suferi limba ruteană; fiind însă siliți a alerga în afacerile lor la supremele diregătorii (precum *forum nobilium*), ce se aflau în Galiția, adoptară limba polonă, așa, că într'un timp limba de conversare în saloanele lor era cea polonă, precum era cea greacă în România pe timpul fanarioților.”

„Scoalele susținute de fondul gr. or. al Bucovinei încă trecură în administrarea guvernului galițian, și el abrogă învățământul obligatoriu, ceea ce făcu ca din 32 de școli cu învățători români, ce esistau în 1792, se remănă numai 14, adică: una germană română în Cernăuț, 9 școli germane-române pe la țară, 2 curat românești în Siret și Suceava, una ungurească și una armenească. Fiind aceste școli sub priveghiarea consistoriului catolic din Lemberg, învățătorii români fură siliți a trece la catolicism, și cei ce refușau, erau destituiți și înlocuiți prin alții din Galiția, cari erau de religione catolică și nu cunoșeau de felu limba românească.

Dar nu era destul atîta, a trebuit să vină un rău și mai mare; prin un decret din anul 1812 scoalele create și susținute din fondul religionariu gr. or. fură prefăcute în școli romano-catolice. Acuma începu des-naționalizarea elevilor într'un mod înspăimîntătoriu.”

Închipuească și acum ori și cine, de ce limbă românească mai putea să fie vorba în acel chaos de inundare și împilare străină, când în toată țara erau numai două scoale curat române și când pentru tendința de a-i asimila și a-i stinge pe români se întrebunțau mijloacele cele mai neaudeite. Limba românească avu atunci adăpost încă numai în biserică, în casele sătenilor și în ale puținilor români adevărați culți și cu durere de inimă pentru soartea poporului lor. Între acești puținii, istoria bucovineană va însemna cu litere de aur numele mai ales a familiei „Hurmuzachi” și „Samuil Silvestru Morariu Andrieviciu.” — Starea cea tristă de lucruri a trebuit să umple nobila inimă a Marelui Archiereu de o legitimă și adencă măchnire, în mintea I. P. S. Sale a trecut să se ivească gîndul, că numai lumina este în stare să risipească întunecul, de care era cuprins poporul român bucovinean, căci ea poroch în Cehor îl vedem, că redigiază Calendariul bucovinean, dela anul 1850—1863, îl vedem lucrînd neadormit și provîdînd toate scoalele populare și medii din Bucovina cu șese-spredece cărți românești religioase și profane, dintre

și tocmai căci avem convingerea, că de regulă noi tragem cea scurtă, de aceea îndemnăm și ear îndemnăm la precauțiune și moderațiune. Nu mai așa vom mai îmblândi oarba pornire în contra noastră, nu mai așa i vom câștiga pentru noi, sau dacă și nu i vom câștiga de pretini cel puțin nu vor avea titlu, ca să ne urmească pas de pas, să ne persecute și zădărnicească și cele mai nevinovate întreprinderi.

Revista politică.

Scirea cea mai nouă în cestiunea tronului bulgar e de tot senzațională. Diariul „Wiener Allg. Zeitung” aduce vestea, că prințul Ferdinand de Coburg în urma unui consiliu familiar va renunța definitiv la tronul Bulgariei. Tot în terminii acestia vorbesc și „Gazeta de Coburg,” când susține, că prințul Ferdinand de Coburg, este un print german, nu austriac și că șeful casei princiare nu i-a dat principelui voie să primească tronul bulgar.

Nu vom trage la îndoială veritabilitatea acestor sciri senzaționale, dar nici nu vom pune așa mare pond pe ele, deoarece din desvoltarea lucrurilor transpiră o aplanare a afacerilor bulgare. Fapt e acum, că deputațiunea sobraniei bulgare a ajuns la castelul Ebenthal și a predat principelui Ferdinand actul de alegere, pentru tronul bulgar. După cum s'a putut informa până acum deputațiunea, principele în cel mai scurt timp va părăsi Occidentul și se va duce la Sofia, luând cârma afacerilor. Aceasta se afirmă acum cu atât mai tare, căci chiar Sultanul ar fi mulțumit regentii pentru tactul, cu care a purces la alegerea principelui și pentru iscusința, ce a dovedit, alegând pe Ferdinand. Se dice, că Poarta a trimis puterilor o nota circulară, în care le comunică, că sultanul se află gata a legitima cât mai îngrabă actul de alegere.

Nu mai puțin îndoelnica poate fi scirea, că principele pentru de a câștiga consimțământul țarului e învoit a face radicale concesii Rusiei și mai ales va chema oficeri superiori rusesci în armata bulgară.

Diferitele cabinete europene, nici nu se vor împotrivi acestor concesii, deoarece ele recunosc, că Rusia trebuie să aibă o influență deosebită în Bulgaria; ear încât privesce pre bulgari, nu sunt fără doi miniștri, cari se împotrivesc, ca să se facă Rusiei concesii, acestia sunt Radoslanow și Nicolajew, cari însă d'odată cu alegerea noului principe au sbrat de pe tribună; Radoslanow s'a dus la Varna, ear cestalt va fi brigadier în Rusciuc. Asta poate avea loc, de oarece, după cum se vestesc din Sofia, o mulțime de oficeri austriaci și-au înaintat suplicile pentru de a fi înrolați în oastea bulgară, dar toate suplicile se resping, numai un singur oficer german mai e inactivat în Bulgaria.

Cum că se face o mare schimbare de idei între diferitele cabinete europene asupra alegerii principelui bulgar nu mai încapă nici o îndoială. Despre aceasta ne asigură un comunicat al diuarului „Berliner Polit. Nachrichten”. Aceasta foaie scrie, că Germania se interesează de afacerile orientale numai întru atâta, în cât privesc soarta păcii europene. Ea nu se va pune în fruntea afacerilor, ci va căuta numai mijloacele cele mai potrivite pentru de a se aplană odată.

De altcum crisa bulgară încă nu a trecut, bulgarii asteaptă numai după principe, și dacă acesta va sosi în curând, marea Sobraniei nu se va disolva, ci numai la casa, când principele ar amena ori ar zădărnic venirea lui la Sofia.

Foile rusesci nici decum nu sunt însă mulțumite. Katkoff s'a exprimat, că alegerea a fost numai o caricatură a Austriei și a Germaniei. E caracteristic însă articolul, ce-l scrie „Novoje Vremja”: Cu toate că perderea Bulgariei ar fi o rană nevindecabilă pentru Rusia, D-deu se ne păzească de rășboiu. Alegerea principelui de Coburg nu oferă nici o ansă spre aceasta, după ce Rusia a păstrat până aici liniștea. Observațiunea noastră politică e bună, totuși drumul călcat trebuie urmărit și să ne căutăm un eventual aliat. O apropiere de Franția e de sigur un pium desiderium. Să ne năzuim cel puțin a ne folosi de neevitabila pretenție a Germaniei. Cum am purtat greutarea alianței triple, vom putea purta și sarcina pretenției germane și atunci candidatura principelui german e innorită.

Foile rusesci încep a-se ocupa și de România. Ast-fel Katkoff în „Moskovskije Viedomosti” se ocupă într'un articol de starea lucrurilor în Orient și constată, că popoarele balcanice, după ce câțva timp au fost atrase de curentul anti-rus, acum au început a-și întoarce privirea earăși spre Rusia. Articolul se ocupă apoi în treacăt de Serbia, de Bulgaria și de Grecia, și se opresce la România, despre care dice: „Cu deosebire remarcabilă și importantă pentru tot Orientul creștin este mișcarea actuală din România.

Starea lucrurilor în România trebuie să atragă în mare măsură atențiunea rușilor. Sunt treizeci de ani, de când diplomația rusească a dat uitărei pe Moldova și Valachia, atât de strâns legate cu noi și înrudite spiritualmente cu Rusia.

Vechii pretini ai Rusiei, oamenii de pe la 1830 din București și Iași încetul cu încetul au murit. Noua generațiune, care părăsita de Rusia, și-a făcut educațiunea în Franția și Germania, s'a înstrăinat cu totul de Rusia, n'a mai cunoscut-o, s'a amăgit de doctrinele cosmopolite și de intrigile politice de jaf din străinătate, a fost condusă de prejudeții față cu Rusia. Nici nu putea fi altfel: diplomația noastră n'a făcut nimic pentru menținerea vechilor legături și simpatiilor istorice ale poporului român pentru Rusia. Tradițiunile lui Petru cel mare, ale Caterinei II, ale lui Nicolae I au fost uitate. S'au uitat și înțeleptele cuvinte ale lui Rodofinikin: „În orient, agenții noștri trebuiesc acreditați nu atât pe lângă curți, ci pe lângă popor.” Diplomații noștri au creșut, că și-au făcut datoria, dacă au schimbat câteva complesanțe convenționale cu miniștrii și au asistat la banchetele dela curte.

Dar nu s'au stins încă cu totul adevărații patrioți din România cea unită cu noi prin credință. Firele, care leagă pe poporul român cu Rusia, nu s'au rupt încă cu totul și fundamentul existenței sale nu s'a surpat. Și aici mai găsim bărbați, cari sunt una cu noi și cari țin morțiș la solidaritatea spirituală cu noi. Primim sciri bune din România și sperăm, că vom primi și mai bune, și mai sperăm, că pe basa sfințeniei comune a existenței noastre, a bisericei orientale, vom putea intra în relațiuni mai strânse cu bărbații din opozițiunea de acolo.”

Politica rusească în țările române.

(Urmare.)

Din acest tractat putem deduce cu siguranță, că tendința Rusiei era de a și substitui protectoratul seu în locul suveranității Turciei și prin prerogati-

vele, ce le acorda boerilor vedem, că urmărește planul de a-și forma o partidă politică printre dêngii, căci o mare parte din boeri, între cari Jordachi Ruset erau contrari rușilor.

Esena acestui tractat este chiar în Art I: „până s'ar întemeia țara, prin cetăți să se așeze oaste muscălească.” Astfel vedem, că armata națională avea să fie plătită, ecupată și prin urmare instruită de ruși și o armată pur rusească avea să ocupe țara până la întemeierea ei, cu alte cuvinte până în eternitate, căci când avea oare rușii să dică, că țara este deplin organizată? Nici odată, și în veci vecilor era să fim sub ascultarea pravoslavnicului cnut, care avea să ne convingă în totdeauna. Prin urmare chiar tractatul, care recunoscă autonomia Moldovei, sancționa ocuparea ei de Rusia.

Sub astfel de auspicii se inaugurează politica rusească în țările române.

Am văzut, cum s'au petrecut lucrurile cu Cantemir. Să vedem cu Brâncoveanu. Am spus, că și Brâncoveanu se vedea în politica rusească și merge chiar și mai departe, că primi, dela Petru 300 pungi sau după bună vorbă 2,250,000 lei, ca să-și ecupeze armata. Și în Muntenia boerii de ocaziune făcea politica rusească; Brâncoveanu însă prințetor cauta să înșele și pe turci și pe ruși, până când i-se infundează și lui.

Nu luă parte la luptă, ci aștepta să vadă, în care parte va fi victoria. Nu scrisese se se strice cu turcii; boerii și oficerii sei însă mai puțin răbdători ca dêngsul nu aprobau șovăirea domnului și trecu o mare parte din armată în partea lui Petru, între cari chiar și o rudă de aproape, Toma Cantacuzin spătarul seu, generalul cavaleriei. Politica lui Brâncoveanu, fiind demarcată, el de și rupe cu rușii trimițându le înapoi banii, se strică și cu turcii, așa, că la sfârșitul tragic al seu și al familiei sale a contribuit în mare parte și influența rusească la Constantinopol.

Se scie rezultatul acestei campanii a rușilor. Rusia perde și numai corupțiunea și banii dați vizirului de împărăteasa Caterina, care merge chiar în cortul vizirului și face să se încheie o pace favorabilă pentru ruși în pozițiunea critică, în care se afla. Opera lui Petru cel mare părea sdrobotită. Perdușe debușeurile dela marea neagră și mai ales cheia de aur a acestei mări, Constantinopolul, idealul lor!.

Diplomația rusească a fost, este și va fi mult răbdătoare, rece ca și clima ei, precaută și prevădătoare. În loc să se descorajeze și întinde mreșile mai departe, se amestecă în afacerile Persiei 1720, provoacă o revoluțiune contra padișahului ei și sprinjina pe revoluționari!! ce strănii asemănări!! Se amestecă în afacerile interne ale nefericitei Polonii contra tractatului dela Prut, face alianță cu Austria, pe care o atrage cu atât mai mult în partea sa, cu cât ea suferise foarte mult din partea turcilor din 1526—1683 și cu toate, că el i bătuse în 1699, 1718, totuși credea, că din partea lor i va veni nimicirea, de aceea Austria se aliează cu Rusia și câștigă dela turci Oltenia, pe care o stăpânește 21 ani 1739.

Ba încă mai mult, firile dibace ale diplomației rusesci, incurcă așa de tare pe tembelii de turci, că ei consideră de amici pe vrășmașii lor de moarte, dându-le voie să aibă un ambasador la Constantinopol, cu toate protestările ambasadurilor olandeze și englezi. Turcii merg cu încrederea lor oarbă până aproape să aprobe așa dșele puncturi ale generalului rus Münich: d. e. anularea tuturor tractatelor an-

multe se întrebunțează și în ziua de astăzi în a doua și a treia edițiune, unele fiind deja imprimate cu caractere romane.

În anul 1850 și 1851 funcționa I. P. S. Sa ca membru al comisiei cenzurătoare pentru cărțile liturgice ort. orientale la înaltul c. r. ministeriu de interne din Viena cu o activitate recunoscută de locurile înalte, și mijloci imprimarea cărților bisericesci, cari până atunci se procurau numai din străinătate — la c. r. imprimărie de stat din Viena. Tot ca paroch în Cehor I. P. S. Sa a scris și a editat o carte de „Predici pentru dumineci și sêrbători.” Să ia numai cineva aceea carte la mână, și se va convinge, de ce limbă viguroasă românească dispunea înaltul autor pe timpul, când a scris-o, cu ce frase și dicțiuni populare, cu ce abundență de icone retorice, cu ce aparat sciențial și limbistic scia să câștige pe ascultători pentru scopurile sale.

Ca tipiconist renumit, Eminenția Sa și-a câștigat și pe acest teren merite nedisputabile. Compendiarea scienții tipiconale într'un întreg ușor de pătruns și de impropriat mai ales pentru alumnii seminarului și pentru elevii scoalei cantonale din Cernăuț era foarte de lipsă. Fericitul metropolit Teoctist Blasieviciu a și compus un mic compendiu tipiconal, care trecea transcris din mână în mână

și se folosea pentru studiu. Dar atât compendiul acesta cât și lecțiile respectivilor învățatori de tipicon nu erau de ajuns pentru însușirea unei sciențe temeinice tipiconale, pentru că lipsia baza, ce trebuie s'o aibă ori-ce sciință bine regulată, lipsia adecă sistema. Eminenției Sale Părintelui Morariu îi revine meritul, că după toate isvoarele existente a compus pentru prima-dată tipiconul bisericei ort. orientale în mod sistematic, precum se poate vedea din precuvântarea acelu tipicon, imprimat sub titlul: „Tipiconul bisericei ortodocse orientale pentru rânduelile liturgice în toate dșilele anului pascal-bisericesc, compus și întocmit în mod sistematic-sciencial de Silvestru Morariu Andrieviciu, arhiepiscop și metropolit drept-credincios și drept măritoriu al Bucovinei și Dalmației, și tipărit spre întrebunțare la sêvșșirea rânduelilor liturgice în toate bisericile și la învățătura tipiconală în toate institutele bisericesci. Cernăuț, tipografia arhiepiscopală, 1883.”

Ca cântăreț I. P. S. Sa este cunoscut și astăzi nu numai în Bucovina, ci pretutindeni, pe unde a pătruns „Psaltichia bisericească” compusă de I. P. S. Sa și pe unde a avut ocaziune de a celebra serviciul divin. — Vocea mladioasă și dulce simpatică dela alto până la sopran, o întonare corectă și nisce modulări particulare, ce le face la unele pasage ale s. liturgii, acestea sunt proprietățile, prin

cari Eminenția Sa îi farmecă pe ascultători, când celebrează s. liturgie

Ca cunoscătorii al artei musicale, Eminenția Sa s'a ocupat și cu aședarea cântărilor bisericesci pe note lineare încă pe timpul, când era conducătoriu al învățământului tipiconal și al cântărilor bisericesci la seminarul clerical și la scoala dascălească din Cernăuț, compunând două caete musicali. Dară în anul 1879 I. P. S. Sa a imprimat în atelierul litografic artistic al lui Iosef Eberle et comp. din Viena „Psaltichia bisericească”, și cu acest op de valoare a adus diecesei un serviciu de tot mare, pentru că trebuința lui era în Bucovina foarte simțită.

Pe baza meritelor celor multe literare I. P. S. Sa fu ales în anul 1863 de vice-președinte al „societății pentru cultura română în Bucovina,” în care calitate a condus societatea spre mulțumirea tuturor, lăsând și aicea urme de activitate literară în mai multe conferințe publice, ce la timpul lor au fost publicate în Calendariul bucovinean. Dela anul 1880 I. P. S. Sa este membru onorariu al amintitei societăți.

În fine dela suirea pe scaunul metropolitan, Eminenția Sa a pus la cale redigiarea foaiei bisericesci literare „Candela,” care răspândește lumină în biserica ortodocșă.

(Va urma.)

terioare, întinderea rușilor pe țărmul Mării Negre, libertatea navigației, *recunoașterea protectoratului asupra țărilor române*, dacă nu se deștepta din apatie și somnolență ambasadorii străini și mai cu seamă ambasadorii francezi, Villeneuve.

(Va urma.)

Demonstrațiuni pentru Boulanger.

Fostul ministru de război, vestitul general Boulanger a părăsit în zilele trecute Parisul și a sosit la Clermont-Ferrand, — cap. dep. Puy de Dôme, un loc de scăldă cu apă minerală. — La plecarea lui din Paris, după cum înregistrează foile franceze s'a întâmplat lucruri de tot mari. Plecarea generalului a pus în mișcare întreaga lume parisiiană și părea o formală revoltă. Încă înainte „hotelului Louvre,” unde ședea generalul, se adunase multă lume. Când apărură trăsura lui Boulanger, — mulțimea a făcut șiruri încheiate pentru a împiedea depărtarea generalului, dar caii străbătură în fuga mare prin mulțime și lumea parisiiană uimită se lua fugind în rușii după trăsura și strigau: „Contenit! Vive Boulanger.” Înainte de 8 oare ajunse trăsura la gară Lyon. Aici se adună lume din toate părțile, mulțimea înconjură trăsura, ridicară pe generalul pe sus din trăsura, îi strângeau mâna și îl închiseră așa de tare, încât abia opt polițiști putură să-l conducă, tot numai pe sus, într'un vagon de clasa III. Atunci mulțimea umplu toate barierele, străbătu în vagon, strică ușile de sticlă și se îndesua tot mai tare. Strimtoarea deveni așa de mare, încât era viețea în pericol. Nouă trenuri, ce trebuiau să plece, au fost oprite în loc, neputând străbate prin mulțime. Tumultul începu să se răsună, cu care avea să plece Boulanger așa de tare, încât era imposibil a înainta. Într'aceea se adunau mase nouă, chiuind, cântând și îndesuindu-se. Zadarnică era toată rugămintea lui Boulanger, de a-l lăsa să plece. Lumea se neliniștea și mai mult și îi stăruie promisiuni și îl conjură: Nu vei pleca! Îndărăpt la Paris! La revedere! Trăiască Boulanger! Jos cu Grévy! Jos cu ministerul „german” cu ministerul (Rouvier!) Demisiune! Un oficer ținu o vorbire: „Cetățeni! Ne am adunat aici pentru a onora pe generalul Boulanger, pe primul ministru, care îndrăznește a propaga idei republicane, să strigăm: „Trăiască republica,” mulțimea erupse: „Trăiască republica,” se cântă apoi marseillaise și „En revenant de la revue” și „C'est Boulanger qui, nous faut.” Deroulă de ținu o vorbire înflăcărată. După ce astfel și manifestară sentimentele lor de respect și onoare față de general, mulțimea voia să arete, că sunt și oamenii ordinii. Spiritele se liniștiră și demonstrațiunea se isprăvi cu strigătul: Trăiască republica, Francia și Boulanger. Îndată apoi se împărți o monetă întru aducerea aminte. Pe o parte a monetei figura Gambetta ear pe cealaltă Chancy (general francez și guvernor general în Algeria;) cu inscripțiunea: „Spre aducerea aminte de generalul Boulanger.”

Într'aceea generalul se arătă în fereastră plin de sudori și obosit și din nou se rugă ca mulțimea să-l părăsească, dar spiritele ear se aprinseră, mulțimea se îndesă în vagoane, se formară ear rânduri compacte și începură a striga: Nu poți pleca! Reîntoarce-te la Paris! generalul trebui să se dea jos din vagon, atunci mulțimea se întruni în jurul lui încât nu era modru d'a se mișca și numai după ce s'a răspândit vestea, că mai multe companii de soldați vin să facă ordine s'a liniștit mulțimea și trenul a putut să plece. Cu două oare a ajuns trenul mai târziu la Clermont-Ferrand ca de obicei.

Mulțimea s'a reîntors cântând, făcu mai multe demonstrațiuni pela „Elysée.” După cum povestesc Roschfort demonstrații au fost în număr de 150,000.

Aceasta întâmplare o comentează atât foile franceze cât mai ales cele germane. „Figaro” ăice: Boulanger putea să se pună în fruntea unei mulțimi de mai multe mii oameni spre a alunga pe Grévy și a se culca însuși în „Elysée.” Aceasta a fost un joc periculos. Se începe cu o glumă și sfârșitul se face cu bubuitul tunurilor și cu earba de pușcă. „Autoritate” scrie: s'a aușit strigând: condu-ne generale și „ti vom urma, ca să ocupăm „Elysée.” „N. Fr. Presse” consacră doi articoli de fond, combatând, se înțelege, aceste demonstrațiuni. Foile germane se tem ca nu cumva acest spirit să se estindă și să producă ear o aspră vrasnășie între Francia și Germania.

Varietăți.

* (Himen.) Dl Nichita Luculețu dela Avrig, profesor în Craiova s'a încredințat pe D-șoara Tecla Ardelean din Deva.

* (Numiri.) Dl Stefan Godian, candidat de avocat, a fost numit practicant de drepturi la tribunalul regesc din Biserica-Albă.

* (Academia de drept.) Ministerul ung. de instrucțiune a dispus, ca comisiunea examinatoare a academiei ungurești de drept din Sibiu să funcționeze aici și în Septembrie a. c. adevărata închidere a institutului se va face numai la finea lui Septembrie. Prin aceasta e dată posibilitatea, ca cei-ce vor să mai facă esamene le pot face aici, fără a mai spesa prin alte locuri.

* Comitetul electoral al comitatului Sibiu, în necs cu publicațiunea din 22 Iunie a. c. aduce la cunoștință publică, că *observările* îndreptate contra listelor provisorie a alegătorilor de deputați dietali se primesc conform dispozițiunei § lui 53, articol de lege XXXIII. ex 1874 numai din a 16 - 25 a Iuliu.

* (Convocare.) Pre Dumineca din 19 Iuliu și ziua următoare a. c. se convoacă conferința II. a învățătorilor din protopresbiteratul Cohalmului, carea se va ține în Cohalm, în localul scoalei gr. or. cu următoarea programă:

1. Limba maternă în scoalele populare a.) ce și cât are să se propună în fie-care an de școală. b.) o lecțiune practică: pronumele personal.

2. Comput: O lecțiune practică din adaugerea unităților; unimi, deci, sute după sistemul decadic.

3. Temele propuse din partea Venerabilului Consistoriu archidiececan prin Cerculariul dto 28 Maiu a. c. Nr 2972 Scol.

4. Încasarea taxelor la Cohalm, în 20 Iuliu.

N. D. Mircea, protopresbiter.

* D-l M. Cogălniceanu, funcționar din București cu frumoașă, ea reprezintă vâslele întinse și e aproape de a se apropia pe țărm un erou leu și întovărășit de un

* (Cholera.) Această boală, totodată, ce dela 1884 în

grassa, dar mai mult sporadic, a început și în anul acesta a amenința. Mai întâiu s'a ivit în Italia unde pe ăi ce merge ia dimensiuni tot mai mari, acum o foaie din capitală, aduce scirea, că într'o comună, Răcz Almás, aproape de Alba regală, a murit un individ în decurs de câteva oare între semne de cholera.

* Organizarea serviciului de vaccinare (posăire) se îndeplinește pe baza unui regulament emis din partea ministeriului ung. de interne. În fie care municipiu se vor forma mai multe cercuri de vaccinare, având fiecare cerc medicul seu. Vaccinarea e impusă tuturor.

* La 27 Iunie batalionul de vânători Nr. 28, staționat în Făgăraș și compus aproape exclusiv din soldați de român a serbat aniversarea victorioasei lupte dela Trautenau.

* (Postul de spiritual gr. or. la institutul reg. ung. de corecțiune din Vác.) Cetim Foaia diecesană: fiind acest post de mai mult timp nesuplinat din cauză, că nu s'a insinuat până acum nici un competent calificat, dela care să cere prelungă cunoștința perfectă a limbii maghiare, române și sârbe și o constituțiune trupească sănătoasă, înalt Preasântitul Episcop gr. or. sârbesc al diecesei Buda, Arsenie Stoicovici, a adresat în acest obiect o cercare către Preasântitul episcop al Caransebeșului. Pentru acei preoți sau clerici din diecesa noastră, carii vor reflecta la amintitul post, de sine să înțelege, întrunind condițiunile de mai sus să observă, că dâșii vor face bine, dacă vor trimite petițiunile lor recursuale timbrate la Consistoriul din Caransebeș spre a se espeda de acolo cu comitivă corespunzătoare.

* (Cutremur de pământ.) La Arad s'a simțit un cutremur de pământ, ce a durat mai multe, secunde s'a simțit acest cutremur și în Seciani Merceyfalva și Periamoș. În multe locuri cutremurul a fost însoțit de un vuet puternic; în Periamos sgduiturile au fost de tot vehemente.

* (Anticități.) Răsboiul scrie: La Cucuteni s'au descoperit mai multe anticități de mare valoare istorică. Prima impresiune este, că aceste anticități ar data din cea mai veche epocă, despre care vorbesce istoria; unii pretind că ele ar fi și mai vechi. De notat este, că idolii găsiți seamănă foarte mult cu idolii aflați de Schliemann la desgroparea Troei. Săpăturile se urmează cu multă băgare de seamă.

* (Semnele timpului.) Din Mediaș se vestesc, că în zilele din urmă au plecat la America ăcece familii și emigrarea se mărește mereu decând cu răsboiul vama. Fabrica de mobili din Codlea a fraților Hornung o a mutat în România și cu acest prilej au emigrat 60 de familii de lucrători.

* (Dece reguli pentru cei ce se scaldă.) L. Krüger profesor la școala de înotat, ale cărui sfaturi au de temei o experiență îndelungată, recomandă următoarele ăcece reguli pentru cei ce vor să se scaldă și cari — reguli — merită toată luarea aminte: 1. Fiind emoționat vehement nu te scaldă! 2. Fiind cuprins de o indispozițiune grabnică, în decursul indispozițiunei nu te scaldă! 3. După nopți veghiate și după ostenele mari nu te scaldă, mai

înainte d'a nu te odichni câteva oare. 4. După o mâncare bogată și mai ales după beuturi spirituoase nu te scaldă! 5. Drumul până la locul de scăldă să îl faci în tempo moderat! 6. După sosire cercează afundimea și curgerea apei! 7. Desbracă-te încet, și apoi îndată te aruncă în apă! 8. Sai cu capul înainte în apă, ori te afundă mai lin în apă, dacă nu cutezi a-te asvêrli cu capul la fund! 9. Nu petrece mult timp în apă, mai ales dacă nu ești puternic! 10. După scaldă freacă trupul pentru a promova circulațiunea sângelui, îmbracă-te în grabă și fă o plimbare. — Scaldă și înotarea sunt folositoare pentru dezvoltarea fizică și spirituală nu numai pe timp calduros, dar și pe timp răcoros, dacă se vor observa regulile de mai sus.

* (Rectificare.) Cu privire la „duel”-ul, despre care luarăm notiță în Nr. 66 după „G. Transil.” d-l Brosceanu a comunicat acestei foi, că nici d sa nici d-l Gidofalvi nu sunt asesori la comitat și că de expresiune „duel” nu s'a folosit.

Wähler. — Rundschau: Ein Brief Alex. Mocsonyi's. — Die Rumänen im Oberhause. — Rudolf Bergner's „Romänien.” — Die Chronik des Huru u. die grosse militär. Expedition in die Moldau des ungar. Königs Ladislau Cumanus ad reducendos Cumanos fugitivos. (Ein in der Geschichte Ungarns, sowie der Nachbarländer verschwiegenes historisches Faktum.) Von Sim. Mangiuca. — V. Alexandri's Festgedicht zum 10. Mai 1881. (Königskrönung in București.) Deutsch v. Fischer. — Der Blumenheld. (Aus der Märchensammlung „Povesti populare românesce” de Dr. Ion al lui G. Sbiera. Cernăuți, 1886) Uebersetzt von Elena C. Densușan. — Vom Barițiu-Jubiläum. — Von der Academia-Romänă. — Literatur und Kunst: Durch die Jahrhunderte, von Carmen Sylva.

— Prin ordinațiunea ministerială de sub Nrul 25,880 s'a aprobat manualul de „Geografia Ungariei și elemente din geografia generală” edițiunea a VI-a de Dr. Nicolau Pop, ca carte didactică pentru scoalele noastre populare.

— „Școala și familia,” apare în Brașov Nr. 6 e de următorul cuprins: Progrese în higiena școlară. Un cuvânt rostit de reșosatul director gimnasial Ioan Meșotă. — Din convorbirile unei mame. — Lecțiuni practice din fizică — Diverse — Posta red.

— „Biserica ortodoxă română,” apare în București Nr. 3 cuprinde următoarele: Cuvântul cu ocaziunea Sântirei biserici celei mari. Catedrala metropoliei din Iași — Faraoni contemporani lui Moise — Progresul științei prin credință în mister. — Reflecțiuni religioase. — Necesitatea religiei pentru omenire. — Note și meditațiuni asupra psalmilor. — Profețiile mesianice. — Visita Canonică. — Cronica bisericească. — Discurs funebru. — Fapte crescinesci. — Toastul d-lui ministru D. Sturdza. — Statistica Râmnicului Noul Severin pe 1886. — Act de donațiune.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 14 Iuliu n. 1887.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	106.90	100.90
Renta ung. de hârtie	87.60	87.65
Împrumutul drumurilor de fer ung.	151.40	151.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	97.52	97.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	127.—	127.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	115.50	116.50
Sorți de stat dela 1860	136.75	136.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	890.—	887.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	284.75	283.55
Acțiuni de credit austr.	280.40	280.—
Serisuri funciare ale institutului „Albina”	—	101.—
Obligațiuni urbariale transilvane	104.80	104.75
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea ăcimeii de vin	100.50	100.25
Sorți ungurești cu premii	122.70	123.—
Sorți de regularea Tisei	122.75	123.—
Renta de aur austriacă	113.20	113.—
Galbin	5.97	5.92
Napoleon	10.04	10.05
100 marce nemțesci	62.20	62.20
London pe (poliță de trei luni)	126.65	126.75

Nr. 488

[1619] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Bârlad din protopresbiteratul Bistriței se escrie prin aceasta concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.”

Venitele parochiali sunt:

1. Casă parochială cu supra-edificate economice necesari calculate în bani ca venit anual . . fl. 10.—
2. Folosirea eclesiei parochiale constatătoare din 17 jugere 879⁰ pământ arătoriu și fâneață calculată la an în . . . fl. 200.—
3. Dela 23 familii câte

o merță mică de cucuruz sfârmat, computeate în bani cu fl. 23.—
4. Dela 43 familii câte o ți de lucru, computeată cu 40 cr. fac . . . fl. 23.—
5. Venitele din epitrafir computeate la an cu . . fl. 50.—

Suma . . fl. 306.—

Doritorii de a obține această parohie au a-și așterne suplicile lor, instruite conform legilor din vigoare în termenul sus indicat la sub-semnatul oficiu protopresbiteral în Borgo-Bistrița p. ul. Borgo-Prund. Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Bistriței în conțelegere cu comitetul parochial.

Borgo-Bistrița, 11 Iunie, 1887.
Simeon Monda,
protopresbiter.

Nr. 887

[1618] 1—3

CONCURS.

În conformitate cu cele dispuse prin ordinul consistorial din 28 Aprilie Nr. 2014 B. se escrie pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch George Panța din Pianul de sus, ca parochiede clasa II-a la doilea concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele sunt:

A treia parte din venitele parochiale, afară de cimiterul, carele se lasă întreg în folosința parochului până trăiesce.

Doritorii cari voesc a reflecta la acest post de capelan, 'și vor subșterne petițiunile instruite în înțelesul prescrierilor statului organic și al regulamentului pentru parochii oficiului protopresbiteral până la termenul indicat. — Concurenților le stă în voie, ca subdurata concursului să se prezenteze în vre-o duminică s'au sărbătoare poporului în biserică.

Sebeș, 29 Maiu, 1887.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

I. Tipeiu,
protopresbiter.

Domnului Fragner, Praga!

Cred că e datoră mea a ve înțeleg că de doi ani întrebunțez preparatul d-voastre balsam de rășină, care mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde balsamul Dr. Rosa mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz,**
Conducător la societatea navigațiunei pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur
pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a bunei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea mistuirei spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vărsături, dureri de stomach, cărcei de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boale femești, ipohondrie, melancolie (în urma conturbațiunei digestiunei); acesta improspătează întreaga activitate a mistuirei, produce sânge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai înainte. În urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat poporal, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă dublă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.” în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învăluite în anunțurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vînăt, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa”

din farmacia „la vulturul negru” a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și francesă, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului **B. Fragner,**

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiin: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Iohann Wolff, apotecar, Nicolau Székely, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecile din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Aceasta se întrebunțează cu succes sigur la inflamația, oprirea lăptelui și împietrirea pieptului femeilor la înfărcarea copiilor; la abscese, umflături sangulare, beșicuțe purioase, la umflăturile unghiilor, la așa numitul vierme la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la scinteli, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătăături), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la răni purioase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăg'nd atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifă de casă din Praga după adevăratul original n'au mai eu singur o produc și că se află umplută în doze galbene de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifă de casă universală” din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru” Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosele se învăluie în hartie roșie, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e provăduță în carton vînăt pe care afară de marca se află pe partea de deasupra imprimat Alifă de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

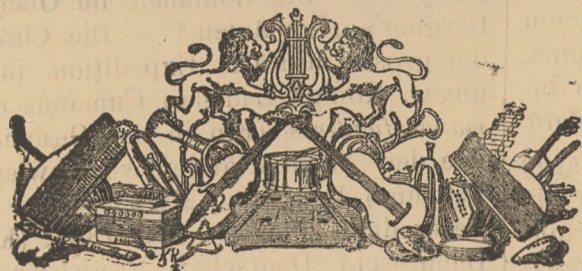
De cumva P. T. cumpărătorii va afla altă împachietare a doselor de căt, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de auđ.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficeac pentru vindecarea auđului greu și dobândirea auđului perdut de tot.

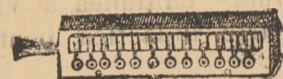
O sticlă 1 fl. v. a.

[1528] 16—20

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de cualitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tinăr ori bătrân, îndată poate cânta. **Prețul 2 fl.**

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efeituează iute, bine și efin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloage mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimt gratis și franco. Pentru harmonică și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni. [1582] 13—20

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecshalațiune de gas (cu ajutoriul inecțiunei rectale).

Neceșutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efeitui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în seurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecshalațiunei de gas cu ajutoriul inecțiunei rectale pere: tusea, frigurile, scuparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 klgram. Pațientul se vindecă și 'și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebunțarea ecshalațiunei de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repetesc atacurile.” Chiar și coardele vocale distrucate și plumâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pațienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea inecțiunei de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în spitalul imperial reg. comun din Viena află aparatul ecshalațiunei de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalațiunei de gas (inecțiunei-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 cr. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 17—50